

28.03.2013

BİLGİ NOTU

2009 yılında yürürlüğe giren yeni mevzuat çerçevesinde Cezayir'de yatırım yapmak ve/veya şirket kurmak isteyen yabancı inşaat ve/veya üretime yönelik firmalara 51/49 kuralı (yabancı yatırımlarda şirket payının %51'inin Cezayir vatandaşlarına ait olması zorunluluğu), ithalat - ihracat firmalarına ise 70/30 kuralı (yabancı yatırımlarda şirket payının %30'unun Cezayir vatandaşlarına ait olması zorunluluğu) kapsamında yerli ortak bulma zorunluluğu getirilmiştir. %51 veya %30 yerli ortak özel şirket olabileceği gibi kamu şirketi de olabilmektedir.

%51'lik bölüm güvenilir Cezayirli özel bir ortağa da verilebilmekte veya kamu ve özel olmak üzere birkaç firmaya da dağıtılabilir. Dağıtılması durumunda %49'luk hisseye sahip olacak Türk şirketi hisse çoğunluğunu da elinde tutabilecektir. Öte yandan özel ortak kağıt üstünde görülebilir ve yönetime müdahil olmayabilir. Söz konusu ortağın %51 hisse sahibi olarak şirkete müdahale etme ve hatta el koyma ihtimali de vardır.

Öte yandan, Cezayir mevzuatı gereği özelleştirmelerin durdurulduğu hususu dikkate alındığında, ortaklık kurulmak istenen Cezayir şirketinin halihazırda fabrika, bina ve arsasının olması durumunda mülkün bir bölümünün özelleştirilmesi anlamına geleceği için sermaye ortaklığı yapılması mümkün olmamakta, bu durumda Türk tarafıyla ortak girişim ("joint-venture") oluşturulması gerekmekte, ancak kurulacak ortaklığın yeni kurulan bir Cezayir firması ile Türk firması arasında yapılması durumunda sermaye ortaklığı yapılabilmektedir.

Üretime yönelik yatırımlarda Türk firmaların kamu şirketiyle ortaklık kurmaları halinde %49'luk Türk yatırımının da devlet garantisi altında olacağı, öte yandan, %51'lik payın birkaç Cezayir firmasına da bölünme imkânının, bu sayede de hisse çoğunluğunun Türk yatırımcıda yani idare/yönetimin kalma imkânının bulunduğu ifade edilmektedir.

Şirketlerimizin Cezayir'de yatırım yapmak istemeleri halinde ayrıca aşağıdaki hususları dikkate almaları gerekmektedir:

- İnşaat ve/veya üretime yönelik yatırımlarda 51/49 kuralı geçerlidir; %51 Cezayir kamu ve/veya özel şirketi olabilir, %51 birkaç Cezayir firması arasında paylaşılabilir. Bu sayede %49 hisse çoğunluğu Türk firmasında olur.
- Türk şirketinin yatırımı devlet garantisindedir.
- Ortaklık şirketi kuruluşunda İcra Kurulu oluşturularak idare/yönetim hisse çoğunluğu olmasa dahi Türk şirketine verilebilir.
- Ortaklık kurulacak Cezayir şirketinin halihazırda fabrika, bina ve arsası olması durumunda ortak girişim ("Joint-Venture") yapılır.

- Ortaklık kurulacak Cezayir firmasının yeni kurulması durumunda sermaye ortaklığı kurulabilir.
- Yatırım yapmak isteyen Türk şirketlerine vergi ve gümrük muafiyeti dâhil ucuz kredi, arsa tahsisi, imkanlar ölçüsünde bina tahsisi mümkündür.
- İthalat-ihracata yönelik yatırımlarda 70/30 kuralı geçerlidir.